

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-512

11/06/2019

ქ. თბილისი

შპს „მტკვარი ჰესის“ 53 მგვტ სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის (მტკვარი ჰესი) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილია ასპინძის და ახალციხის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიებზე, „მტკვარი ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების შეცვლის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. მტკვარი ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N98 გაცემულია 2009 წლის 3 ნოემბერს (მინისტრის ბრძანება Nი-553 5.11.2009).

სამშენებლო სამუშაოების დაწყების შემდგომ, საპროექტო დოკუმენტაციაში შეტანილი იქნა მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რამაც გამოიწვია ჰესის მშენებლობის და ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება. ამასთან, ჰესის დადგმული სიმძლავრე გაიზარდა 53 მგვტ-მდე, ნაცვლად თავდაპირველი პროექტით გათვალისწინებული 43 მგვტ-სა. გარდა აღნიშნულისა, პროექტში დაგეგმილია შემდეგი ცვლილებების განხორციელება:

- ბეტონის კაშხლის ნაცვლად მოეწყობა მიწაყრილის კაშხალი თიხის გულით და ჭავჭავიანი ცემენტაციით. წყლის (5,8 მ³/წმ.-სანიტარული ხარჯის და წყლის ნამეტი ხარჯის) გატარება ხდება საექსპლუატაციო-სამშენებლო წყალსაგდებით, ნაცვლად კაშხლის წყალსაშვიანი ნაწილისა;
- საპროექტო ცვლილებების მიხედვით, ნორმალური შეტბორვის პირობებში წყალსაცავის წყლის სარკის ზედაპირის ფართობი იქნება 0.62 კმ², ნაცვლად თავდაპირველი პროექტით გათვალისწინებული 0.5 კმ²-სა;
- ჰესის ენერგეტიკული ხარჯი 52,8 მ³/წმ-დან გაზრდილია 63,8 მ³/წმ-მდე (კაშხლის ქვედა ბიეფში გასატარებელი ეკოლოგიური ხარჯის რაოდენობის ცვლილების გარეშე);
- გაზრდილია ჰესის შენობაში დაგეგმილი ჰიდროტურბინების დადგმული სიმძლავრე, ნაცვლად 2 ერთეული 21,5 მგვტ სიმძლავრის ტურბინისა დამონტაჟებული იქნება 2 ერთეული 26,5 მგვტ სიმძლავრის ტურბინა.

პროექტის მიხედვით მშენებარე მტკვარი ჰესი იქნება საათობრივი რეგულირების დერივაციული ტიპის ჰესი, დადგმული სიმძლავრით 53 მგვტ. ელექტროენერჯის საშუალო წლიური გამომუშავება იქნება 245,1 მლნ კვტ/სთ.

ჰესის შემადგენლობაში გათვალისწინებულია:

- სათავე კვანძი: მიწაყრილის კაშხალი, საექსპლუატაციო-სამშენებლო წყალსაგდები, წყალგამტარი მილები, თევზსავალი ნაგებობა, წყალსაცავი, შემოვლითი და მისასვლელი გზები, წყალმიმღები
- ძალოვანი კვანძი: სადაწნეო გვირაბი, გამათანაბრებელი რეზერვუარი, სატურბინო წყალგამტარი, ჰესის შენობა, გამყვანი არხი, სამომსახურეო-საწარმოო კორპუსი ცენტრალური მართვის პულტით, სასადგურე მოედანი ზეთის ღია საწყობით და ღია გამანაწილებელი ქვესადგური 220 კვ.

ჰესის ქვესადგურიდან გამომუშავებული ელექტროენერჯის მიწოდება მოხდება არსებულ „ახალციხე 500/400/220“ კვ ძაბვის ქვესადგურისათვის. შპს „მტკვარი ჰესის“ 220 კვ საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N64 გაცემულია 2017 წლის 8 სექტემბერს (მინისტრის ბრძანება Nი-628 08.09.2017).

შპს „მტკვარი ჰესის“ მიერ დაგეგმილი საქმიანობის საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ასპინძის და ახალციხის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიებზე, კერძოდ: სათავე ნაგებობების სამშენებლო სამუშაოები მიმდინარეობს ასპინძის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, ხოლო ძალური კვანძის სამშენებლო სამუშაოები ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე.

სათავე ნაგებობის სამშენებლო მოედანი და ბანაკი უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან (სოფ. რუსთავი) დაცილებულია 1.7 კმ-ით, ხოლო ძალური კვანძის სამშენებლო ტერიტორია სოფ საყუნეთიდან დაცილებულია 1 კმ-ით და სოფ ზიკილიას საზღვრიდან 300 მ-ით. შესაბამისად, სამშენებლო სამუშაოების ორგანიზაციისათვის მოწყობილია ორი დამოუკიდებელი სამშენებლო ბანაკი.

მტკვარი ჰესის სათავე ნაგებობის შემადგენლობაში შედის შემდეგი ინფრასტრუქტურა:

- მიწაყრილი კაშხალი.
- საექსპლუატაციო და სამშენებლო წყალსაგდები.
- წყალგამყვანი მილები.
- თევზსავალი ნაგებობა.
- წყალმიმღები ნაგებობა.

საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებში არსებული საინჟინრო-გეოლოგიური და სეისმური პირობების გათვალისწინებით, მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება მიწაყრილი კაშხლის მოწყობის თაობაზე. მდინარის კალაპოტის, ჭალისა და სანაპიროს ალუვიური ნატანი წარმოადგენს კარგ საძირკველს მიწაყრილი კაშხლისთვის. აღნიშნული მიწაყრილის კაშხალი წარმოადგენს მტკვარი ჰესის სათავე ნაგებობის ძირითად კონსტრუქციას. კაშხლის მონაკვეთის საერთო სიგრძე შეადგენს 675,5 მ-ს, ხოლო მდინარის კალაპოტში მისი მაქსიმალური სიმაღლე შეადგენს 28 მ-ს.

მიწაყრილი კაშხალი შედგება 4 სექციისაგან.

- I უბანი კეტავს მდინარის პირველ მოსახვევს;
- II უბანი კეტავს მდინარის მეორე მოსახვევს;
- III უბანი აკავშირებს კაშხლის I სექციას საექსპლუატაციო და სამშენებლო წყალსაგდებთან;
- IV უბანი კეტავს წყალსაგდებსა და თევზსავალს შორის არსებულ სივრცეს.

მშენებლობის დროს კაშხლის I უბნის კონსტრუქციის პროექტირებისას გათვალისწინებული იქნა სამშენებლო პერიოდში მოწყობილი ზედა ზღუდარის

ადგილმდებარეობა. ზედა ზღუდარის შევსება დაგეგმილია კენჭნარით და ხრეშით. უწყვეტი ოპერირების პირობებში კაშხლის I უბანი იმუშავებს უდაწნეო რეჟიმში.

კაშხლის II უბნის კონსტრუქციის პროექტირებისას გათვალისწინებულ იქნა გეოლოგიური პირობები, სეისმური საშიშროება და ადგილზე არსებული ნიადაგები. საპროექტო გადაწყვეტილების მიხედვით კაშხლის მშენებლობა განხორციელდება კენჭნაროვანი, ხრეშოვანი, კლდოვანი, თიხოვანი გრუნტებით და ქვიშით, ხოლო მის საძირკველებში მოეწეობა მონოლითური რ/ზ ფილა და ცემენტაციის ფარდა. კაშხლის საძირკველში, იქ სადაც ალუვიური ნიადაგები, გამოფიტული და წყალგამტარი კლდოვანი ქანებია გამოვლენილი, გათვალისწინებულია სამრიგანი ცემენტაციის ფარდის მოწყობა.

კაშხლის III უბნის კონსტრუქცია კაშხლის I უბნის კონსტრუქციის მსგავსია.

კაშხლის IV უბანი მსგავსია II უბნის, იმის განსხვავებით, რომ თიხის მაგივრად გამოყენებული იქნება თიხნაროვანი გრუნტი.

საექსპლუატაციო და სამშენებლო წყალსაგდები მოეწყობა მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში მდინარის ხარჯის გატარების მიზნით. ამასთან, უწყვეტი ოპერირების პირობებში წყალსაგდების ქვედა ღიობებიდან მოხდება დაგროვილი ნატანის ქვედა ბიეფში გაშვება. კატასტროფული ხარჯის გატარებისას, კაშხლის წარეცხვის თავიდან აცილების მიზნით წყალსაგდების ღერძი შეტრიალებულია ქვედა ბიეფის მიმართულებით 15 გრადუსით. გამომდინარე იქიდან, რომ ჰიდროკვანძის სამშენებლო მოედნის ფარგლებში გაზაფხულის და ზაფხულის პერიოდში დაფიქსირებულია მნიშვნელოვანი რაოდენობის ნალექი, რომელსაც თან ახლავს კატასტროფული ხარჯის მოდინება, საექსპლუატაციო და სამშენებლო წყალსაგდები აღჭურვილია ზედაპირული წყალსაგდებით, რომლის მართვა ხდება ავტომატურად. წყალმიმღებისთვის წყლის მიწოდება უზრუნველყოფილი იქნება წყალგამტარი მილებით, რომელიც მოეწყობა კაშხლის I უბანში. კაშხლის ზედა ბიეფში მყარი ნატანის დაგროვების რისკის შემცირების მიზნით დაგეგმილია სიდრმული წყალგამშვების მოწყობა, რომლის საშუალებით წყალდიდობის დროს შესაძლებელი იქნება მყარი ნატანის ქვედა ბიეფში გატარება.

წყალმიმღებისთვის წყლის მიწოდება უზრუნველყოფილი იქნება წყალგამტარი მილებით, რომლებიც მოეწყობა კაშხლის I სექციაში. ეს იქნება სამ ღიობიანი რკინაბეტონის მილი ზომებით 4.0 x 5.0 მ. მილების შესასვლელში გათვალისწინებულია საკეტი ფარის მოწყობა, რომელიც გამოყენებული იქნება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ წყალმიმღებში საჭირო გახდება გარკვეული გაწმენდითი სამუშაოების ჩატარება ან საგანგებო სიტუაციების დროს.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი ინფორმაციით, ფსკერული წყალგამშვების ზემოთ დაგეგმილია ავტომატურ რეჟიმში მომუშავე ზედაპირული წყალსაგდების მოწყობა, რომლის სიმძლავრე იქნება 200 მ³/წმ-ს. ზედაპირული წყალსაგდების შუაგულში გათვალისწინებულია გალერიის მოწყობა ზომით 0.8 x 1.2 მ, საიდანაც მოხდება ეკოლოგიური ხარჯის ქვედა ბიეფში გატარება. ეკოლოგიური ხარჯი შეადგენს 5,8 მ³/წმ-ს.

პროექტის თანახმად, თევზასავალის მოსაწყობად შერჩეული იქნა საექსპლუატაციო და სამშენებლო წყალსაგდების გასწვრივ არსებული ტერიტორია. მდ. მტკვრის საპროექტო მონაკვეთზე მოზინადრე თევზის სახეობების გათვალისწინებით მიღებული იქნა კიბისებრი თევზსავალის მოწყობის გადაწყვეტილება. თევზსავალი ნაგებობის შემადგენლობაში შედის:

- მიმყვანი არხი;

- შესასვლელი ავზი;
- კიბისებური თევზსავალი;
- თევზსავალი არხი;
- ზედა გასასვლელი ჩამკეტი, სარეგულაციო ჩამკეტი ფარებით.

საინჟინრო გადაწყვეტილებით, ეკოლოგიური ხარჯის ნაწილი გატარებული იქნება თევზსავალის საშუალებით, ხოლო ნაწილი სპეციალური ფარის საშუალებით, რომელიც განთავსებული იქნება წყალსადგების გვერდით.

მტკვარი ჰესისთვის გათვალისწინებულია სიღრმული წყალმიმღების მოწყობა. წყალმიმღების ზომები (გეგმის მიხედვით 16.40 x 17.975 მ) განისაზღვრა ჰესის სადაწნეო გვირაბში წყლის მიწოდების ოპტიმალური ჰიდრავლიკური პირობების გათვალისწინებით. პროექტით გათვალისწინებულია ისეთი მექანიკური მოწყობილობები, როგორცაა ნაგავდამჭერი, სარემონტო და საავარიო ჩამკეტი ფარები, ამწე მოწყობილობები და ბაქანი, რომელიც განკუთვნილი იქნება მომსახურებისთვის საჭირო ტრანსპორტის გადასადგომი გზის გასაშენებლად.

გვირაბის გაყვანა თავდაპირველი პროექტის მიხედვით, გათვალისწინებული იყო ბურღვა-აფეთქების მეთოდით და მშენებლობის საწყის ეტაპზე სამუშაოები დაიწყო ამ მეთოდის გამოყენებით. შემდგომ მიღებული იქნა გადაწყვეტილება გვირაბგამყვანი მანქანის (TBM) გამოყენების თაობაზე. ამ გადაწყვეტილების შედეგად აუცილებელი გახდა გვირაბის პროექტში შემდეგი ცვლილებების შეტანა:

- გაიზარდა გვირაბის გრძივი დახრილობა (ქანობი) და ძალური კვანძის მხრიდან მისი განთავსების სიღრმე, რომ შესაძლებელი ყოფილიყო TBM მანქანის შესვლა გვირაბში. გვირაბის უკვე გაყვანილი ნაწილის გაფართოება მოხდა კედლებზე დამატებითი სამუშაოების ხარჯზე და ანკერების გამაგრებით;
- გვირაბგამყვანი მანქანის (TBM) დემონტაჟისთვის განკუთვნილი ბაქნის უზრუნველყოფის და ახალციხე-ახალქალაქის ავტომაგისტრალის მუშა მდგომარეობაში შენარჩუნების მიზნით, შესასვლელი პორტალის გადაადგილება 85 მ-ით სანაპიროს გასწვრივ კაშხლის I სექციის მიმართულებით;
- გამოირიცხა №1 და №2 მისადგომი შტოლნები, რომელთა საერთო სიგრძე იყო 1460მ;
- დაიგეგმა 53 მ სიგრძის ტექნოლოგიური შტოლნის მოწყობა, რომელიც გამოიყენება მილსადენის ტექნიკური დათვალიერების და რემონტის დროს.

მტკვარი ჰესის ძალური კვანძის შენობად, გათვალისწინებულია მიწისზედა ტიპის ჰესის ნაგებობის მოწყობა, რომლის სიგრძე იქნება 34 მ, ხოლო სიგანე 27 მ. ჰესზე დამონტაჟდება ორი ჰიდროაგრეგატი, თითოეული 27,04 მგვტ სიმძლავრით. ჰესის შენობის მდ. მტკვართან დაკავშირება უზრუნველყოფილია წყალგამყვანი არხის მეშვეობით.

მოსახლეობის ადრეული გაფრთხილების სისტემის გამოყენება, საჭირო იქნება კაშხლის ნორმალურ რეჟიმში ოპერირების პირობებში, კერძოდ: ქვედა ბიეფში დაგეგმილი (წყალსაცავის მყარი ნატანისაგან გარეცხვის ან მიმდინარე სარემონტო სამუშაოების შესრულების დროს) წყალგამყვანების წინ მოსახლეობის ინფორმირებისათვის.

ჰესის ნაგებობის ექსპლუატაციის პროცესში, ენერგეტიკული მიზნებისათვის აღებული წყლის ხარჯის აღრიცხვა მოხდება ჰესის ძალურ კვანძში. გარდა აღნიშნულისა, ფილტრაციული ნაკადების აღრიცხვის და კაშხლის ტანის შესაძლო ცვლილებების სისტემატური მონიტორინგის მიზნით, პროექტი ითვალისწინებს შესაბამისი

ავტომატური საკონტროლო-გამზომი აპარატურის დამონტაჟებას, კერძოდ: გათვალისწინებულია საყრდენი გეოდეზიური მარკერების და გრუნტის სიღრმული და ზედაპირული მარკერების მოწყობა, რომელთა საშუალებით გაკონტროლდება კაშხლის ტანში მიმდინარე ყველა კონკრეტული ცვლილება. კაშხლის ქვედა ბიეფში ბერმებზე მოწყობა პიეზომეტრული ჭების სისტემა, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელი იქნება ფილტრაციული ნაკადების მონიტორინგი.

გზმ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, საველე კვლევის დროს დადგინდა, რომ ადგილობრივი ჰაბიტატები რომლებიც ჰესის მშენებლობის ფარგლებში ზემოქმედების ქვეშ ხვდება, ძლიერ არის მოქცეული ანთროპოგენული წნეხის ქვეშ. შესწავლილ ჰაბიტატებს შორის ყველაზე ძლიერ დეგრადირებულია ჭალის ტყის ჰაბიტატი. საველე მონაცემთა ანალიზით დგინდება, რომ ფრინველთათვის მნიშვნელოვანი ტერიტორიები და ზოგადად დაცული ტერიტორიები ჰესის სამშენებლო ტერიტორიებისგან დამორებულია. აქედან გამომდინარე, ის ჰაბიტატები რომლებიც ზემოქმედების ფარგლებშია მოქცეული კლასიფიცირდება როგორც დერეფანი სამცხე-ჯავახეთში არსებული ფაუნისტური მრავალფეროვნებისთვის.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ბანაკის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანა ხდება ქ. ახალციხის დასუფთავების მუნიციპალური სამსახურის მიერ შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე, ხოლო საწარმოო ნარჩენების შესაგროვებლად ტერიტორიაზე განლაგებულია შესაბამისი კონტეინერები. ინერტული სამშენებლო ნარჩენების გატანა ხდება ქ. ახალციხის შესაბამის ნაგავსაყრელზე, ხოლო სახიფათო ნარჩენების გატანა შემდგომი მართვის მიზნით მოხდება შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციის მიერ.

ბეტონის საამქრო გათვალისწინებულია მყარი და გადასატანი ბეტონის მასის დასამზადებლად. იგი წარმოადგენს ასაწყობ სტაციონარულ ნაგებობას. ნაგებობის კომპლექსში შედის: ბეტონშემრევი, ინერტული მასალების მიწოდების სისტემა, პნევმო-სისტემა, ავტომატური მართვის სისტემა და ოპერატორის კაბინა. სილოსებში ცემენტის ჩატვირთვა (ადჭურვილია ქსოვილის ფილტრით), ტრანსპორტირება და ცემენტის მასის მომზადება განხორციელდება ჰერმეტიკულად დაცულ პირობებში. ბეტონის დამზადების პროცესი, ბუნებრივად ტენიანი ინერტული მასალებისა და ცემენტის შერევის შემდეგ ტექნოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს სველი მეთოდით.

სათაო ნაგებობის ტერიტორიაზე ჩატარებული მიწის სამუშაოების დროს ამოღებული გრუნტი და ფუჭი ქანები გამოყენებულია კაშხლის მშენებლობისათვის და ადგილობრივი გზების ვაკისების მომზადებისათვის, შესაბამისად ფუჭი ქანების სანაყაროს დამატებით მოწყობა აუცილებლობას არ წარმოადგენს.

ძალური კვანძის ტერიტორიაზე მოწყობილია ორი სანაყარო, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის და გვირაბის გაყვანის პროცესში წარმოქმნილი გამონამუშევარი ქანების განთავსებისათვის.

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დასაწყობების ადგილი მოწყობილია, ძალური კვანძის საპროექტო ტერიტორიის ზედა ნიშნულებზე, გვირაბამყვანი მანქანის ბაქნის აღმოსავლეთით არსებულ ტერიტორიაზე.

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დასაწყობების ტერიტორიის პერიმეტრზე მოწყობილია წყალამრიდი არხი, ხოლო ქვედა მხრიდან შემოსაზღვრულია ეროზიის საწინააღმდეგო ზღუდარით. სამშენებლო სამუშაოების დამთავრების შემდეგ, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა გამოყენებული იქნება ფუჭი ქანების სანაყაროს ზედაპირის და ძალური კვანძის ტერიტორიების რეკულტივაციის მიზნით.

ჰესის ოპერირებისას დაგეგმილია ადრეული გაფრთხილების ხმოვანი და მაშუქი სიგნალიზაციის გამოყენება. გარდა კაშხლის დაზიანებასთან დაკავშირებული ინციდენტებისა, გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, შესწავლილი იქნა მტკვარი ჰესის მშენებარე კაშხლის ქვედა ბიეფში მოქმედი წყალმოხმარების საკითხი. კვლევის შედეგების მიხედვით კაშხლის ქვედა ბიეფში უახლოესი წყალმოსარგებლეა შპს „რუსთავ ჰესი“, რომლის დადგმული სიმძლავრე შეადგენს 0,51 მგვტ. ჰესის სათაო ნაგებობა მდებარეობს კაშხლის ქვედა ბიეფში დაახლოებით 1,2 კმ-ის დაცილებით. გარდა აღნიშნულისა, კაშხლის ქვედა ბიეფიდან ხდება სარწყავი დანიშნულების წყალაღება სოფ. რუსთავის მოსახლეობის მიერ, რისთვისაც მოწყობილია სატუმბი დანადგარები და მილსადენები. სატუმბი დანადგარების წარმადობის მიხედვით, მდ. მტკვრიდან წყალაღების მაქსიმალური ხარჯი შეადგენს 0,6 მ³/წმ-ს.

წარმოდგენილ გზშ-ის ანგარიშში და თანდართულ მასალებში დეტალურად არის განხილული ტერიტორიის ფიზიკურ-გეოგრაფიული პირობები, გეოლოგიური შემადგენლობა, გეოტექნიკური პირობები, ჰიდროლოგიური პირობები, ჩატარებულია ბურღვითი სამუშაოები და წარმოდგენილია საფარი ქანების სიმძლავრეები.

აღნიშნული გზშ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 12-ე მუხლის და ამავე კოდექსის I დანართის 22-ე პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება, შპს „მტკვარი ჰესის“, 53 მგვტ. სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის (მტკვარი ჰესი) მშენებლობასა და საექსპლუატაციო პარამეტრების ცვლილებაზე (ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება).
2. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს „შპს „მტკვარი ჰესის“ მიერ წარმოდგენილ სამცხე-ჯავახეთში 43 მგვტ სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის საქმიანობაზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2009 წლის 5 ნოემბრის Ni-553 ბრძანება;
3. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
4. შპს „მტკვარი ჰესმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად.
5. შპს „მტკვარი ჰესმა“ საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებების მიზნით მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ჰესის ზემო ბიეფში, ხოლო ჰესის ექსპლუატაციაში შესვლისთანავე, ქვედა ბიეფში (ეკოლოგიური ხარჯის დაცვის კონტროლის მიზნით) ჰიდროლოგიური საგუშაგოს მოწყობა და მდინარის ყოველდღიური დონეების და ხარჯების შესახებ ინფორმაციის ყოველკვარტალურად სამინისტროში წარმოდგენა. იმ შემთხვევაში, თუ წარმოდგენილი ინფორმაციის შედეგად დაფიქსირდება წყლის ბიომრავალფეროვნებაზე უარყოფითი ზემოქმედება, ჰესის ოპერირება განახორციელოს სამინისტროს მიერ დადგენილი გაზრდილი ეკოლოგიური ხარჯის შესაბამისად.

6. შპს „მტკვარი ჰესმა“ საჭიროების შემთხვევაში ექსპლუატაციაში გამშვებამდე, სამინისტროსთან შეთანხმებით განახორციელოს, ბუნებრივი საფრთხეების გამოვლენისათვის ჩატარებული შესაბამისი კვლევის შედეგების გათვალისწინებით, სტიქიური ჰიდრომეტეოროლოგიური და გეოლოგიური მოვლენების წინასწარი გაფრთხილების მიზნით განგაშის სისტემის დანერგვა.
7. შპს „მტკვარი ჰესმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე წყალსაცავის ქვედა ბიეფში ეკოლოგიური ხარჯის გატარებასთან ერთად უზრუნველყოს არსებული წყალმომხმარებლის ინტერესების გათვალისწინება, ამასთან ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში გამშვებამდე უზრუნველყოს ჰიდროლოგიური მონაცემების წარმოდგენა. საჭიროების შემთხვევაში ექსპლუატაცია განახორციელოს სამინისტროს მიერ დადგენილი ახალი ხარჯის შესაბამისად.
8. შპს „მტკვარი ჰესმა“ საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებების მიზნით მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სამშენებლო ბანაკის/მოედნის პროექტის შემუშავება და სამინისტროში shape ფაილებთან ერთად შესათანხმებლად წარმოდგენა;
9. შპს „მტკვარი ჰესმა“ სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ უზრუნველყოს სამშენებლო ბანაკების/მოედნების ტერიტორიების პირვანდელ მდგომარეობამდე რეკულტივაცია/აღდგენა;
10. შპს „მტკვარი ჰესმა“ საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებების მიზნით მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს მდინარის მინიმალური ჩამონადენის შესახებ დეტალური ინფორმაციის შემუშავება და სამინისტროში წარმოდგენა.
11. შპს „მტკვარი ჰესმა“ საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებების მიზნით მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს შიდაწლიური ჩამონადენის შესახებ დეტალური ინფორმაციის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა, რომელიც უნდა მოიცავდეს უზრუნველყოფის, საშუალოწელიან და მცირეწელიან პერიოდებს თვეების მიხედვით.
12. შპს „მტკვარი ჰესმა“ საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებების მიზნით მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს დასატბორი ტერიტორიის ფარგლებში მოქცეული ჰაბიტატების საკომპენსაციო პაკეტის შემუშავება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა.
13. შპს „მტკვარი ჰესმა“ მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს საპროექტო ტერიტორიაზე გეოდინამიკური პროცესების მუდმივი მონიტორინგის განხორციელება, ხოლო მონიტორინგის შედეგების წელიწადში ერთხელ სამინისტროში განსახილველად წარმოდგენა. მონიტორინგის შედეგად, საჭიროების შემთხვევაში საშიში გეოდინამიკური პროცესების განვითარების რისკის შემცირების მიზნით უზრუნველყოს დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების შემუშავება, რომელიც ასევე წარმოადგინოს სამინისტროში შესათანხმებლად.
14. შპს „მტკვარი ჰესმა“ მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში აწარმოოს პროექტის ზემოქმედების ქვეშ არსებული ზედაპირული და სასმელი წყლის ხარისხის ყოველკვარტალური ლაბორატორიული კონტროლი.
15. შპს „მტკვარი ჰესმა“ მშენებლობის ეტაპზე უზრუნველყოს ჰიდროელექტროსადგურის საპროექტო არეალში არსებული მიწისქვეშა წყლების, მათ შორის სასმელი წყაროების დაფიქსირება, ხოლო წყაროების დებიტის ცვლილების ან/და მიწისქვეშა წყლებზე ზემოქმედების შემთხვევაში მოსახლეობის ალტერნატიული წყალმომარაგების ქსელით უზრუნველყოფა.
16. შპს „მტკვარი ჰესმა“ საექსპლუატაციო პირობების ცვლილებების მიზნით მშენებლობის დაწყებამდე საპროექტო ტერიტორიაზე ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონალური ობიექტების არსებობის შემთხვევაში, უზრუნველყოს „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი პროცედურების დაცვა;

17. შპს „მტკვარი ჰესმა“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად;
18. შპს „მტკვარი ჰესმა“ უზრუნველყოს ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების შესრულება;
19. შპს „მტკვარი ჰესმა“ სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად;
20. შპს „მტკვარი ჰესმა“ სახელმწიფო ტყის ფონდის მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე, ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხის შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოსთან შეთანხმება.
21. შპს „მტკვარი ჰესმა“ სამუშაოების დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
22. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
23. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „მტკვარი ჰესს“.
24. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „მტკვარი ჰესის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
25. ბრძანების ძალაში შესვლიდან 5 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ასპინძისა და ახალციხის მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოების საინფორმაციო დაფებზე;
26. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი